

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIII

Kaina 3c

Chicago, Ill. Trečiadienis, Gegužis-May 5 d., 1926

437

No. 106

Socialistai atmetė komunistų "vienybę"

Visuotinas streikas paralizavo visa Angliją

Organizuoti pasaulio darbininkai remia britų streikininkus

Socialistai atmetė komunistų piršlybas

Nacionalės socialistų konvencijos rezoliucijos ir atsakymas Workers partijai

PITTSBURGH, Pa., geg. 4. — Amerikos socialistų partija nereikalauja, kad prohibicijos įstatymas būtų panaikintas, bet ji reikalauja, kad valdžia patį gamintų ir pardavinėtų alkoholinius gėrimus.

Prohibicijos klausimas buvo iškeltas vakarykščioje nacionalės socialistų partijos konvencijos sesijoje, rezoliucijų komisijai įnešus savo raportą. Komisija, ilgai svarčiusi tą klausimą, galų gale nutarė, kad prohibicijos klausimu socialistų partija turi užimti tam tikrą poziciją ir pasiūlyti savo vaistą prohibicijos piktui pašalinti.

Komisijos pasiūlyta tuo dalyku rezoliucija sukėlė karštų debatų, bet galų gale buvo priimta. Rezoliucijoje nurodoma, kad prohibicijos įstatymo vykdymas aiškiausiai parodė, kad jis neįvykdomas; siūloma todėl, kad pati valdžia gamintų ir pardavinėtų sveikuosius gėrimus — taip, kaip tatau yra įvesta Švedijoje.

Kitos rezoliucijos

Rezoliucijų komisija pasiūlė keletą kitų svarbių rezoliucijų, kurios buvo konvencijos priimtose. Tarp jų protesto rezoliucija dėl suteikimo galvažudiskai Italijos fašistų valdžiai bėgalo palankių ir lengvų skolos Amerikai mokėjimo sąlygų; užuojautos rezoliucija streikuojantiems miegamųjų vagonų porteriams; rezoliucija prieš linco teismus; rezoliucija, kuria raginama socialistų vietų ir valstijų organizacijos kiek galint kooperuoti su kiekvienu rimtu darbininku nepriklausomo politinio veikimo bandymu ir, pagaliau, rezoliucija dėl "vienybės" su komunistais.

Komunistų Workers partija kviečia socialistus "vienybėn"

Pastaroji rezoliucija buvo priimta kaip atsakymas komunistų Workers partijai, iš kurios buvo gautas pasiūlymas eiti su socialistais ir "vienybėn", į "bendrą frontą" ir ateinančiais kongreso rinkimais statyti bendrus kandidatus.

Socialistų partija, žinodama gerai, kad tas save diskreditavusių komunistų pasiūlymas yra tik klaida, daugiau niekas, nutarė jo nepriimti ir duoti jai šitokį atsakymą:

Atsakymas komunistams

"Socialistų partijos nacionalinė konvencija gavo iš [komunistų] Workers partijos laišką, kuriuo socialistų partiją kviečia dėtis su Workers partija ir sudaryti su ja taip jos vadinamą "jungtinį frontą" ateinančioms kongreso ir valstijų rinkimams, kurie įvyks šiemet.

"Mes visados buvome ir esame už "jungtinį frontą" su visomis darbininkų organizacijomis. Mes stojame už jungtinį frontą dar pirmiau, ne kaip komunistų internacionalas pradėjo visame pasauly draskyti darbininkų organizacijas.

"Dagi dabar, kai jūs siunčiate mums šį savo pakvietimą į "jungtinį frontą", oficialinis komunistų Workers partijos organas nepaliauja drabstės purvais ir šmeižės socialistus, tiek atskirus asmenis, tiek kolektyvus.

"Workers partijos tikslas yra "grežti iš vidaus" kiekvieną organizaciją, kuri tik rodo jai palankumo, pasalomis organizuoti savo klaidas ir skaldyti, melais ir intrigomis skleisti įtarimus ir neapykantą ir tuo būdu tarnauti darbininkų klaidoms priešams.

"Šitokiose aplinkybėse jūsų pasiūlymas negali būti priimtas.

"Mes nerandame jokio pamato tikėti, kad šis jūsų kvietimas būtų bent kiek rimtesnis, ne kaip panašūs jūsų kvietimai praėity.

"Workers partija, per savo skaldymo draskymo taktiką, atsisakė nuo Amerikos darbininkų judėjimo, ir nusipelnė, kad ji pasilyktų nuo to judėjimo atskirta. Kooperuoti su ja reikėtų nutolti nuo Amerikos darbininkų, o ne labiau susiartinti su jais. Bendradarbiavimas su ja gali privesti prie nelaimės, prie pragaisties.

"Jungtinis judėjimas galės būti įvykintas tik tada, kai komunistų Workers partija bus visai ignoruojama."

Rezoliucija dėl visuotinio Anglijos darbininkų streiko

Socialistų konvencija priėmė taip pat rezoliuciją dėl visuotinio Anglijos darbininkų streiko. Rezoliucijoje pareiškama simpatijos britų darbininkams, ir raginama Amerikos darbininkai teikti jiems visokios galimos pagalbos, idant Didžiosios Britanijos draugai darbininkai sėkmingai ir kuogreičiausiai savo didžią kovą laimėtų.

Išrinkta nacionalis partijos komitetas

Konvencija pasibaigė vakar kaip šeštą valandą vakaro, prieš tai išrinkus partijos nacionali vykdomąjį komitetą.

Internacionalių sekretorium išrinkta Morris Hillquit, o partijos nacionalių pirmininku — Eugene V. Debs. Vykdomojo komiteto nariais išrinkta: kongresmanas Victor L. Berger iš Milwaukee; Morris Hillquit iš New Yorko; Joseph Sharts iš Daytono, Ohio; Dr. Wm. J. Van Essen iš Pittsburgho, Pa.; Mrs. Emma Henry iš Indianapolio, Ind.; Wm. R. Snow iš Chicago ir James O'Neal iš New Yorko.

Visuotinas Anglijos darbininkų streikas

LONDONAS, geg. 4. — Darbininkų vadai šiandien vakare paskelbė, kad atsisaukimas pradėti visuotiną streiką kasyklų darbininkų streikui paremti davęs geresnių rezultatų, ne kad laukta, ir transportacijos kompanijų bendros pastangos operuoti su neorganizuotų darbininkų pagalba turi labai mažo pasisekimo.

Ivairios Londono transportacijos organizacijos, tarp jų General Omnibus kompanija ir visos požeminių elektrinių traukinių sistemos pagalba radio šaukiasi savanorių streiklaužių, norądamos tuo būdu sulaužyti transportacijos darbininkų streiką, bet kol kas tie atsisaukimai bergždi.

Streikas yra pilniausias. Visoks judėjimas sustojęs, paralyzuotas. Londone dagi nė vienas laikraštis šiandien nebeišėjo.

Iki šiol niekur jokiu neramumų nepasireiškė.

Nuostolių kraštas turi milžiniškų. Per 1921 metų streiką, kaip tada buvo apskaičiuota, kraštas turėjo kas diena po apie 30 milijonų dolerių nuostolių; šiandien gi jie, be abejo, yra dvigubai didesni.

Apskaičiuojama, kad streikuojančių darbininkų skaičius dabar siekia 4.000.000 žmonių.

Europos darbininkai remia Anglijos streiką

Visuotinas Anglijos darbininkų streikas rado stipraus atbalso kitų kraštų organizuotose darbininkuose. Visur jie pasižada britų streikininkus remti ir jiems padėti.

Amsterdamas, Olandija. — Parpatutinis Profesinių Sąjungų klausos dvidešimt trijų valstybių Susivienijimas, kuriam priklauso profesinės sąjungos, paskelbė, kad jis stipriai remia Anglijos profesinių sąjungų kongresą.

Olandijos transporto darbininkų sąjunga Roterdame išleido atsisaukimą į uosto darbininkus, prašydamas, kad jie neleistų gabenti anglies į Angliją.

BERLINAS, Vokietija. — Generalė Profesinių Sąjungų Federacija šaukia rytų savo vykdomojo komiteto susirinkimą apsvastyti, kokių daryti žingsnių. Tarptautinės Darbininkų Pagalbos organizacija pradėjo rinkti aukas britų streikininkams remti.

Vokiečių Kasyklų Darbininkų Sąjunga Essene išleido manifestą, sakydama, kad ji darysianti žingsnius neleisti gabenti anglies iš Vokietijos į Angliją.

PARYŽIUS, Francija. — Francijos angliakasių, geležinkeliečių ir uostų darbininkų vadai šaukia bendrą susirinkimą, kuriame bus nutarta pavartoti visų galimų priemonių neleisti anglies eksporto į Angliją.

BRIUSELIS, Belgija. — Belgijos kasyklų darbininkai laikys ateinančią ketvirtadienį konferenciją nutarti, ką ir kaip daryti.

TOKIO, Japonija. — Japonijos Darbo Federacija pasiuntė streikuojantiems Anglijos darbininkams užuojautos kablegramą, pasižadėdama remti juos kiek pajėgdama.

WASHINGTONAS, geg. 4. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Wm. Green pasižadėdama, kad Anglijos kasyklų darbininkų reikalavimas didesnės algos visai pateisinamas, ir kad jų skundai turi but tuojau išklausyti.

[Pacific and Atlantic Photo]

Kinijos prezidentas Tuan Chi-jui, kuris balandžio 10 d. tapo nuverstas ir pasislėpė japonų pasiuntinybėje.

Čaikovsky, rusų soc. revoliucininkų vadas, mirė

LONDONAS, geg. 4. — Harrow'e, Anglijoje, mirė Nikolai Čaikovsky, vienas žymiausių Rusijos socialistų revoliucininkų vadų. Mirė praėjus penktadienį.

Nikolai Čaikovsky buvo labai įtakingas asmuo rusų revoliuciniame judėjime ir turėjo daug pritarėjų. Kadangi jis nepritarė bolševikų valdžiai, grįžti į Rusiją jis negalėjo, ir per pastaruosius keletą metų gyveno Anglijoje.

1918 metais jis, kartu su Breškovskaja, "Rusų revoliucijos motinėle", buvo atvykęs į Jungtines Valstijas, bet pasilikęs tik trumpą laiką. Jis buvo garsaus rusų kompozitorio Petro Iljičo Čaikovskio giminaitis.

Bulgarijos partizanų įsiveržimas Jugoslavijon

Mestų bombų du žmonės buvo užmušti, septyniolika sužeisti

LONDONAS, geg. 4. — Reuterio telegrama iš Belgrado praneša, kad per stačiatikių Velykas į Strumicą, Jugoslavijoje, buvo įsiveržęs Bulgarijos partizanų būrys. Puolikų mestų bombų du asmenys buvo užmušti, o septyniolika sužeisti.

NEW YORKAS, geg. 3. — Mirė žinomas filantropas Oscar Solomon Straus, buvęs ambasadorius Turkijai.

BRIUSELIS, Belgija, geg. 3. — Šiandien mirė Viktoras Nepoleonas, bonapartistų prezidentas ir Francijos sostas.

Chicago ir apilinkė oficialis oro biuras šiai dienai praneša:

Dalniai apsiniaukę; šilčiau; stiprokas, didžiojo pietų vėjas.

Vakar temperatura siekė minimum 35°, maksimum 51° F.

Šiandien saulė teka 5:42, leidžiasi 7:52 valandą.

Amerikos turistai Anglijoje bėga į Franciją

LONDONAS, geg. 4. — Visuotinam streikui prasidėjus, Amerikos turistai Anglijoje ėmė bėgti laukan, kaip paukščiai prieš audrą. Šiandien kelių vienas aeroplanas, kurių tikradas, buvo pilnas pasažierių į Paryžių, kiekvienos vežėčios pilnos amerikiečių turistų, braukiančių į kanalo uostus, kad iš ten kaip nors pasiekus Francijos krantus.

Anglijos komunistų vadas Saklatvala areštuotas

LONDONAS, geg. 4. — Šapurji Saklatvala, vienintelis Anglijos komunistų parlamento narys buvo šiandien areštuotas. Jį kaltina, kad kalbėdamas praėjusią sekmadienį Hyde Parke jis kurstęs žmones prieš valdžią. Vėliau jis buvo paleistas po kauciją.

VENTURA, Cal., geg. 3. — Šį rytą čia buvo jaustas stiprus žemės drebėjimas, bet žalos nepadarėta.

—IS RIVIEROS telegramos skelbia, kad ten damos savo sejonas dar truputį aukščiau pasikėlusios.

AR NORI KĄ PARDUOTI, PIRKTI AR PAIEŠKOTI

Naujienos pagalbės jums. Desėtkai tukstančių Naujienų skaitytojų ieško barginių Naujienose ir skaito klasifikuotų jų skelbimų puslapius kasdien. Parašykite į Naujienas ką turit parduoti, o pirkėjų atrast greitčiausiai.

Klasifikuotųjų skelbimų kainos: 5c už žodį. Mažiausia kaina 50c. Vienas colis (apie 30 žodžių) vienai dienai, \$1.12, daugiau sykių pigiau; asmenų paieškomai po 70 centų už colį dieną.

Parduokit kas jums nereikalingas per paskelbimus Naujienose.

Septyni asmenys žuvo namų gaisre; 2 sužeisti

BELLEVILLE, Ill., geg. 4. — John Haas, 45 metų, ir šeši jo vaikai žuvo praėjusią naktį ugnį, kuri sunaikino jų namus. Haaso žmonai su trijų mėnesių kūdikiu rankose dar pavyko pabėgti iš liepsnų, bet moteriškė ir kūdikis buvo skaudžiai apdeginti.

Pertraktacijos dėl taikos Morokkoje

UDŽDA, Francuzų Morokko, geg. 4. — Derybos dėl įsteigimo taikos Morokkoje nelabai sėkasi. Francijos ir Ispanijos atstovai vakar per rifiečių delegatus taikos konferencijoje pranešė Abd-el-Krimui, kad jeigu iki gegužės 6 dienos vakaro Riffo vadas neduosias palankaus atsakymo, tai gegužės 7 rytą francuzų ir ispanų kariuomenės pradėsiančios žygius iš naujo.

Meksikos Miesto telefonistės laimėjo streiką

MEKSIKOS MIESTAS, geg. 4. — Sostinėje vakar buvo kilęs mergaičių telefonistų streikas, kurį jos per tris valandas laimėjo. Apie pietus visos jos metė darbą, reikalaujamos daugiau algos. Derybos bemažant įvyko, mergaičių reikalavimas buvo išpildytas, ir trečią valandą po pietų jos jau vėl buvo prie telefonų jungių.

3 užmušti, 10 sužeisti traukinio katastrofoje

KNOXVILLE, Tenn., geg. 4. — Vienai lokomotyvai įlėkus į netikrus bėgius ir trenkus į stovėjusį ten darbinį traukinį, trys darbininkai buvo užmušti, o dešimt kitų pavojingai sužeisti. Darbininkai miegojo dviejuose vagonuose, kai nelaimė atsitiko.

Kadėmų provokatorius

Lietuvos žinios rašo: Mums praneša, kad rajone už Muma praneša, kad rajone už A. Panemunės, apie Pajavonį, provokatorius, pasivadinęs Seimono nariu A. Sugintu, valstiečių liaudininkų sąjungos vardu nevalia daro pranešimus, kuriuose kaltinamas valstiečių reikalavimą griauti bažnyčias, keiklia Dievą, šventenybes ir tt.

KODEL PER NAUJIENAS YRA GERIAU SIŪSTI PINIGAI

1. Naujienos turi telegrafinę pinigų siuntimo sistemą, kurios pagalba galima išmokėti į 4-6 dienas už 50 centų;
2. Naujienos siunčia per Koperacijos Banką, kuris duoda ir gali duoti greičiausią ir geriausią patarnavimą;
3. Naujienos garantuoja priimtus pinigus visu savo turto, kuris siekia virš \$110.000.00;
4. Naujienos išsiunčia pinigų kas antrą dieną iki vieno centui;
5. Naujienos atdaros kasdien ir vakarais, ir geriausia patarnauja.

Iš kitų miestų galite siųsti mums pinigų per pašta, o vietiniai kreipkitės į mus ar mūsų skyrius:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
BENOŠIAUS APIEKA, 1616 W. 47th St.
TUBUČIO APIEKA, 233 E. 115th Street
TUPIKAIČIO APIEKA, 527 W. 120th St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian Daily News Pub.
Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Užsimeklėjimo kainai:	
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.60
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per nešiotojus:	
Viena kopija	2c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suveiktose Valstijose, ne Chicagoje,	
paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsienioje:	
(Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Piguus reikia siųsti pašto Money	
orderiu kartu su užsakymu.	

Apžvalga

ARGI BENDROJI NUOSAVYBĖ KALTA?

Brooklyno "Vienybė" laiko nuo laiko išeina kovoti prieš bendrąją nuosavybę, ir tuo tikslu ji dažniausia ima pavyzdžius iš Rusijos. Vienam paskutinių savo numerių, sakysime, ji kartoja komisaro Dzeržinskio žodžius apie Rusijos suvalstybin-tasias įmones, kuriose, girdi, šimtai tukstančių tarnautojų veltui ima algas, nieko nedirbami, taip kad išeina, jogei tenai "vienas dirba, o septyni valgo".

Privatistai vedamosie įstaigo-se šitokių dalykų, pasak "Vieny-bės", nėra (?). Jei darbininkas neuždriba savo algos arba yra visai bereikalingas, tai privatist-ikos įstaigos savininkas jį atleidi-ja.

"Bendra nuosavybė įvairių daiktų plačiausiu užsimojimu buvo pritaikyta mūsų gady-nėje tik Rusijoje", rašo Brooklyno laikraščio redakto-rius. "Ir pasirodė, kad tas tik ten, kur kritikai senai numatė, kad bus paklyps. Išky-pimą tą puikiai nurodė bausi-sis Dzeržinskis, buvęs čekos galva. Jis, kalbėdamas re-daktoriams sovietinių laikraš-čių, nurodė, kad Rusijos su-valstybintą pramonę eđa biu-kratizmo kirminas. Fabri-ky vedime viešpatauja pinigų ir medžiagos aikvojimas, tin-giniavimas, negabumas ir vi-soki kitoki būdai "parazitizmo darbu". Jis nurodė, kad Ru-sijos kooperatyvų krautuvėse dirbą 400,000 žmonių, pai-mančių kasmet po 90 milijonų rublių algomis. Dzeržinskis sako, kad tas skaičius perdi-delis ir taip darant negalima socializmo budavoti."

Šitai rašydamas, "Vieny-bės" redaktorius, matyt, visai negalvojo. Iš tų pačių pavy-džių, kuriuos suminėjo savo kal-boje kruvinasis Dzeržinskis, ga-lima lengvai suprasti, kad blo-gumo priežasčių reikia ieškoti ne ten, kur jas "randa" p. Sir-vydas, bet visai kitur.

Buvęs Čekos galva sako, kad Rusijos kooperacijose esąs la-bai išsivystęs parazitizmas. Ge-rai — bet argi tik viena Rusija turi kooperacijas? Ne; koope-racijų yra visame pasaulyje, ir daugelyje šalių jos yra įsigyve-nusios daug labiau, negu Rusi-joje. Anglijos kooperacijos yra nepalyginamai senesnės už ru-siškąs; Danijoje kooperacijas yra susiorganizavę daugiaus, kaip pusę gyventojų; Suomio-je, Švedijoje, Šveicarijoje koope-racijų taip pat vaidina milžiniš-ka rolę ekonominiame tų kraš-tų gyvenime. Kodel gi šitose šalyse negirdėt tokių nusiskun-dimų dėl "parazitizmo" koope-racijose, kaip Rusijoje?

Jeigu angli, danų, suomių, švedų ir šveicarių kooperacijose, viešpatauja "pinigų ir medžiag-os aikvojimas, tinginiavimas ir negabumas", tai jos visai ne-galėtų atsilaukti prieš privatinį būdą, kuris šitose šalyse yra ge-rai išsivystęs, vartoja milžiniš-kus kapitalus ir nėra valdžios varžomas, kaip sovietų Rusijo-je. Tuo gi tarpu kooperacijos tenai ne tik atsilaukia, bet kuolatos vis labiau auga ir už-kariauja vis naujas sritis. Mes žinome, kad net ir Lietuvoje per trumpą laiką kooperacijos jau sugebėjo giliai įleisti šaknis ir ima, bent kai kuriose srityse (pav. kredito srityje), privatinį būdą pralenkti.

Tai gi aišku, kad Rusijos ko-operacijų nelaimės priežastis randa-si ne nuosavybės formoje. Kooperacijos — tiek rusiškos, tiek danškos, tiek angliškos — visos stovi ant bendrosios nuo-savybės pamato; be bendros

nuosavybės nebutų kooperaci-jos, o butų privatinis būdas. Skirtumas tarp rusiškų ir ki-tų kooperacijų yra tame, kad pirmasias kontroliuoja valdžia, o antrosios yra laisvos, pačių žmonių sukurtos ir vedamos or-ganizacijos. Rusiškų koopera-cijų tarnautojai yra valstybės tarnautojai ir įeina, kaip da-lelė, į bendrą valstybinės biu-rokratijos mašiniją. Jos yra biurokratų rankose, ir todėl jos serga visomis biurokratizmo li-gomis.

Prie to dar reikia atsiminti, kad rusiška biurokratija yra be-ne tik blogiausia visame pasaulyje. Ji tarnauja diktatoriškai valdžiai, kuri valdo šalį smurto ir teroro priemonėmis. Bolševikiškos valstybės biurokratai ga-li visiškai nepaisyti žmonių in-teresus, ir žmonės neturi jokios teisės kritikuoti juos žodžiu ar-ba spaudoje. Štai delko niekur pasaulyje nėra valstybinės įstaigos tiek korupcijos — va-gysčių, suktybių, kysių emimo, valstybinio turto pasisavinimo ir t. t., kiek sovietų Rusijoje. Nė mirties bausmėmis valdžia neįstengia tos korupcijos išnai-kinti.

Na, ir ve šita supuvusi bolševikų biurokratija mėgina vesti kooperatyvus. Suprantama, kad iš to negali nieko gera išeiti. Bet yra nesamoniškai kaltinti del to kooperacijas — tą nuosavybės formą, ant kurios stovi koopera-cija. Del ydų Rusijos koopera-cijose reikia kaltinti kooperaci-jų vedėjus, biurokratus, ir tą valstybės tvarką, kuri tuos biu-rokratus tvirkina.

Kad tai yra taip, galima su-prasti ir iš paties Dzeržinskio žodžių, kuriuos kartoja "Vieny-bė". Juk jisai, anot jos, pareiš-kę, kad Rusijos suvalstybintą pramonę (taigi, ir suvalstybin-tas kooperacijas) "eđa biuokra-tizmo kirminas".

Pati "Vienybė" šituos Dzeržinskio žodžius paduoda, o betgi ji verčia bėdą ant bendrosios nuosavybės! Vadinasi, nesizi-no ką rašo.

Lietuvos Koperacija

Vartotojų Bendrovės.

Antroji kooperacijos rūšis yra vartotojų kooperacija, kuri prieš ką buvo pradėjus smarkiai vystytis. Tam vystymuisi labai pakenkė rusų įstatymai, uždra-džiantieji vartotojų bendro-vėms dėtis į sąjungas. Toks už-draudimas nedavė progos toms draugijoms sustiprėti, nes at-skira bendrovė negalėjo išlai-kyti konkurencijos iš pusės ge-rai susiorganizavusių svetim-taučių — krautuvininkų, kurių šioje srityje praktika siekia net 14-15 amžiaus.

Užėjus Pasaulinio Karo vė-sulai, daug draugijų neteko sa-vo prekių, kurios buvo okupuoti-nės valdžios rekvizuotos, kitos gi draugijos pačios uždarė sa-vo duris.

Nežiūrint viso to, kooperacijos seklia buvo gerai prigijusi ir ne-spėjo okupantai apleisti sunai-kintą ir suvargintą Lietuvą, kaip mes 1919 m. sausio mėn. 1 d. randame jau 953 veikiančios bendrovės, kurių skaičius 1922 m. pasiekė iki 410.

Kokios gi priežastys spyrė žmones burtis į kooperacijos organizacijas? Reikia atsiminti, kad išėjus okupantams, Lietuva liko ekonominiškai labai nusilpn-ta. Ne tik uklininkai, bet ir pir-kliai prarado savo turtus, ir kaip tik slėgianti ranka buvo nuimta, pirkliai ir krūtuvininkai pra-dėjo savo spekuliacijos darbą — reikėjo skubiai, pakol Lietuva neatsistojo ant kojų ir neuždė-jo jiems apynasrio, pasinaudo-ti proga ir papildyti savo sumazi-n-tus turtus. Prieš spekuliaciją išnaudojimuose sluogsnuose ki- lo reakcija ir žmonės atsiminė

apie kooperaciją. Net valdžios sferos susirupino šiuo klausimu. Prekybos ir Pramonės Ministe-ris p. Šimkus rado vienintėlį iš-ėjimą iš susidariusios padėties: tik pačių žmonių iniciatyva su-vertinti kooperatyvai galės įstatyti prekybą į tinkamas vėžes. Rašydamas apie kooperacijos tiks-lus ir uždavinius, jis sako:

"Ministerija mano, jog ta kooperacijos rūšis (vartotojų kooperacija) prirengs tinkamą aparatą rinkoje prekėms iš-skirstyti ir pašalins kai kurių pirklų spekuliaciją, kurie dlybtinu būdu kelia kainas slepiant prekes ir neleidžiant jų į rinką" ir tt.

Tokių būdu "šalin spekuliaci-ja" tapo pirmu kooperacijos obalsu ir nepraėjo keletas me-tų, kaip vartotojų kooperacija užėmė tinkamą jai vietą rin-koje. Tas greitas vartotojų bendrovių skaičiaus augimas ir atskirų bendrovių stiprėjimas buvo galimas tik todėl, kad bu-vo joms leista burtis į sąjungas, kurios padėjo atskiroms ben-drovėms savo uždavinius vyk-dyti, kaip pastarosios pagelbėjo atskiram beįėjiam pirkejiui — vartotojui kovoti su tų dienų spekuliacija.

Oficialiai vartotojų bendrovių tikslas taip skamba:

"Bendrovė turi tikslu: 1. statyti savo nariams įvairių vartojamų daiktų ir narių amatui ar ukui reikalingos medžiagos, 2. padėti nariams susitaupyti, ir 3. pagelbėti ki-tais būdais dvasinei ir me-džiaginei savo narių gerovei." (įstatų 1 §).

Iš pradžių vartotojų bendro-vės būrėsi į rajonines sąjungas. Tokių sąjungų susitvėrė 5, bet Pirmas Koperacijos Kongresas, įvykęs 1920 m. kovo mėn. 23 d., priėmė rezoliuciją, kad visos ra-joninės sąjungos susiliety į vie-ną centralinę sąjungą, kuri ru-pintųsi visos Lietuvos teritori-jos bendrovių reikalais.

Tais pačiais metais visos ra-joninės sąjungos susilieto į vie-ną sąjungą — Lietuvos Kope-racijos Bendrovių Sąjungą (L. K. B. S.) ir tik viena rajoninė Sąjunga, butent, Šiaulių Srities Vartotojų Bendrovių Sąjunga liko autonoma, bet darbo ar-timame kontakte su L. K. B. S. Ir yra jos narys. Tačiau pas-irktiniu laiku yra principaliai nutarta toms sąjungoms galuti-nai susiliety ir dabar eina priren-giamas tam darbas.

Vartotojų bendrovių išsivys-tymo tempą galima aiškiai ma-dyti iš jų kapitalų ir apyvartos augimo:

Metai	Narių kapitalai	Atsargos kapitalai	Kiti fondai	Apyvartos suma
1919	181,560	2,875	2,175	2,847,948
20	344,348	112,612	101,545	5,093,452
21	453,879	247,507	262,028	8,535,699
22	585,842	221,208	204,902	8,316,224
23	779,389	466,052	325,326	13,323,476
24	811,450	497,602	450,128	17,450,220

Ši lentelė aiškiai parodo, koks buvo žmonių susiinteresavimas kooperacija, jei narių kapitalai per šešis metus padidėjo nuo 181,000 litų iki 811 tukstančių. Tuo pačiu laiku vartotojų ben-drovės tiesioginiai sutauptino žmonėms virš milijono litų (at-sargos ir kiti kapitalai sudaryti iš pelnų), nekaltant jau apie tai, kad dešėtkai kartų daugiau su-tauptinta tų bendrovių spaudimu į rinkos išpuštas kainas. Par-duotų prekių suma išaugo iki gan gražios skaitinės — 17 su viršum milijonų litų per metus.

A. Vaitkevičius.

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

P. Čiučelis

TIBURCIJUS

(Tęsinys)

"Neturėjo šiltų pilių, minkš-tų patalinių, už tai daug kovo-jo ir mirstė. Jų mintys tuomet ir arūs pralenkdavo. Nebijojo jie gyvenimo, nežinojo baimės grumiantis su milijoną kartų žiauresniu likimu negu dabar, bet ir su milžinais žvėrimis, su audromis, vėjais ir kitais gam-tos nepriekingumais. Tik jie tiesė tą amžių vėskelį, kuriuo ir mes dabar einam atgal. Taip atgal, su savo karais, veneri-nėmis ligomis, išsigimimu, suktybėmis ir kitais užmigusios sielos daviniais. Jei butų siela, jei žmogus skirtųsi nuo gyvy-lio nebūtų to."

"Gal but, o tu ir pasakok ką nors, užteks malti." — pri-duria kasžin kas iš musikių.

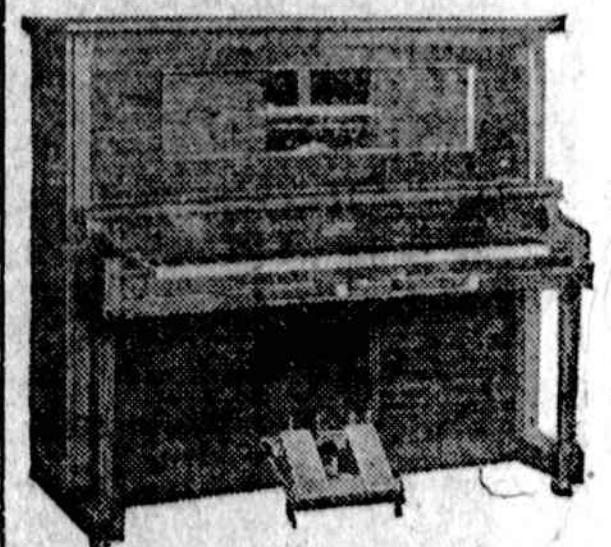
"Gerai", atsako jis neat-i-traukdamas savo akių nuo to-limos dangaus mėlynės milio-nais įstabiai mirksėčių žibū-rėlių nusagstytos. Senis dabar nutilo žiūrėdamas tenai, kur saulės žarai jau senai dingo ir sunki tamsa prislėgė mišką. Neardydamas ramumo vargo sapnams, dabar tyliai klajoja šiltas, švelnūs vasaros vėje-lis, girdžiai kvepia rasatas do-bilų laukais ir pasilgęs Baltijos supančių alnų laisvės, senelis Nemunas nesulaikomai eina pirmyn atvėsusių vilnių ran-komis glostydamas savo žaliuo-sius krantus. Tylim ir mes laukdami, kol senis pradės kal-bėti. Darbą senai baigėm, ta-čiau nė vienas besiskubinom namo. Kasžin kodel netraukė į miestą. Gal ne dėl to, kad te-naį sunkus dulkių oras, kad te-naį to pati smuklių, bažnyčių ir kalėjimų melancholija, ne, nes mes prie to senai pripra-tom. Toji nelaiminga dvasios vergija giliai įsiėdus į mūsų kaulus, protą ir kraują. Mes nesiskubinom gal todėl, kad šiandien mūsų partijos prie iš-krovimo cemento dirbo senis Tiburcijus, apie kurį iš drau-gų jau buvom girdėję, kad jis moka gražiai pasakoti savotiš-kas pasakas. Jo kalbėjimui, kartais labai aiškiam, kartais nesuprantamam niekuomet nė-ra pabaigos. Jis ir ridsamas cemento statinėles per įlinkusią lentą vagonan, visas dulkinas ir prakaituotas vis kalba ir kalba dažnai nusičiaudėdamas. Dabar jau antra valanda gu-lim mes apie jį aukštėninkai ir jam tylint žiurim tai į Nemu-ną, ką tai sutingusiai burble-nanti, tai į žvaigždėtą padangę, į kurią kiekvienas žiūrėdamas klausia: "Kas yr tenai, kodel tos žvaigždės tokios tyros, taip gražiai reiptančiai šviečia?" Ir jaučia tuomet žmogus, kad vis-kas tai jam, jo laimei dega, kad jis yra be pradžios ir pa-baigos, kad žmogų reikalinga visuomet siekti žvaigždžių, ko-voti, o tik tuomet jis liks tin-kamu vardu žmogaus visko valdovas.

Toli gilumoj užmigusio tam-saus miško tarsi gailėdama nu-trauktos senio kalbos verkian-čia šūksį palėda. Girdis, kaip ji vienodai ir siurbiai klykia tartum žmonių vargus prisimi-nus, klykia nuliudusiai, ilgėsiu pagauta. Gal jai baisu ryto, kuomet patekėjus saulė apipils žemę šviesos spinduliais. Gal delto? Kas žin kodel klykia. Tiburcijus guli visai prie krant-o. Jo viena koja visai pasi-slėpus kranto maldose, kita tru-putį sulenkta. Jis sunkiai pa-kelia savo gyslotą, brąškančią ranką, su ja paremia savo į-bliukusį, raukšlėtą veidą ir pradeda sakyti neskubėdamas tartum bijodamas apsirikti ar sumeluoti. "Nežinojo ribų sa-vo turtams ir galybei aukštai-čių valdovas Rokis, o vienok jaunikaitis vargų išaugintas, kuris turėjo prakliną širdį, švarias mintis ir savimi pasi-tikėjimą, jį taip sunaikino, kad va tik pasaka apie tą valdovą

belika. Perdidus ir žiaurus val-dovas buvo. Kitų žmonėmis nenorėjo skaityti, o kas kitų nesupranta visuomet gėdij-zustą. Ateina laikas ir pasako, kad nėra pasigailėjimo tam, ku-ris žemino ir mindė žmogų. Apie tokį paskui lyg apie tą slieką, kuris tamsiame žemės urve praleidžia savo dienas, niekas nenori prisiminti, jei kartais ir prisimena tai kolio-jimui ir padėgimui ko nors. Kad ne tas jaunikaitis valdovs Rokis, niekas nebūtų atsiminę. Niekas jo ir į knygas neįrašė, nors jis valdė, kariavo, žudė ir kraujuose mandės, kaip ir visi žiaurūs despotai tų laikų. O kaip daug, gal ežerai prisipildy-tų asarų, kurias jis ištraukė iš vargų akių, keiksmų ir vai-tojimai audras perviršytų. Žiaurus piktas ir kartu turtin-gas buvo. Dideli plotai tam-siųjų girių niukojo. Tenai gy-veno daugybė lokių, briedžių, tauvų, vilkų ir kitokių šiandie pražuvusių arba jau nykstan-čių gyvulių. Vandeninguose ežeruose ir upėse tukstancio rusių žuvys veisės, o gausūs javai tartum tuba iš dirvų vir-to. Netik jo pily, bet visur to-limoj apylinkėj skambėjo dai-nos, puotojo midaus taurės. Ro-kis nežinojo, kas tai yra var-gas, asaros, jis tik kiauras nak-tis ir dienas užė apsaigęs nuo midaus bury savo didžiųjų. Jo aukšti, žmonių mėšomis apli-pe rumai bestatant, tarsi koki pasa-ko dunksojo nepereinamos gi-ros, kur buvo sodai, prūdai, šventovės, medžioklių vietos ir kitoki išmisai. Ką tik pasau-lis tuomet turėjo išradęs tas ir Rokio pily buvo. Tokiuose tat rumuose, tarp marių turto, tarp tinginio priplėštų patogū-gių gyveno valdovas Rokis su savo žmona Kalvyde ir sesele Pavene, kuri jau keli metai sun-kliai sirgo. Nors didi ir gausūs turtai, pasakingi rumai, greiti žirgai ir narsūs kareiviai, nors jo pily lyg žydri ryto aušrinė puikiai švietė skaisčioji Kal-vyde, tačiau nelaimingas buvo valdovas Rokis. Viena jo my-limoji seselė sunkiai sirgo. Gu-lėdama lovoj pritrauktomis rankomis ir kojomis. Jos dailys sonai buvo prakiurę nuo ilgo gulėjimo ir joki kerėtojai ne-burtininkai nebegalėjo išgydy-ti, o antra jis neturėjo vaikų, kuriems paliktų savo garbę ir turtus. Baisu mirti tokiom, kuris žino, kad lyg dumas iš-nyks iš šios žemės, kad jo nie-kas neatsimins, niekas negai-lės.

(Bus daugiau)

PIRM NEGU PIRKSI PIANĄ

Pamatyk ir išgirsk Gul-bransen Registering Pianą, pas BUDRIKĄ.

Vienatinis Pianas katras groja Rolles teisingai, be jo-kio mechanizmo; kainos: \$290 — \$450 — \$530 — \$615 — \$700

Ant lengvų išmokejimų

JOS. F. BUDRIK
3343 So. Halsted Street

Don't Forget Mother!
Sunday is Mother's Day

The Students' Corner

Published Semi-Monthly By The Lithuanian Students' Association Of America

You are eligible to enter
the Short Story Contest.
Read the announcement.

Volume IV

May 5, 1926

Number 5

STAFF

Editor-in Chief Julius Rakstis
4435 So. Washtenaw Ave., Chicago
Assistant Editor Vladas Jurgelonis

Associate Editors

Wm. Mack (Makavetzki) Jr.
Miss Louise Narmona
Circulation Manager Alex Kezes

WE ARE NOT

"WET", BUT--

Last week we read where R. H. Hannah, instructor in chemistry in the Sessler township high school was ousted by the school directors for conducting an experiment in fermentation. The experiment was performed without an unlawful motive, merely following the outline of a text book. No stills were found. Just a few grains of wheat in a small jar, a little water and heat and the result was alcohol—and a professor minus a job.

Henceforth these narrow minded school directors should use text books that have nothing on fermentation. Don't teach pupils all. In that case schools must not teach that grain alcohol is ethyl hydroxide and that T. N. T. a dangerous explosive is trinitrotoluene and is made by nitrating toluene. It's bad for the students, after acquiring this knowledge they might choose to become "safe blowers"! Students must not know that "arsenic" used by pretty wives to dispose of their husbands is arsenic acid or arsenic trioxide. To teach this is extremely dangerous as it might lead to criminal motives in the future. Opium! Dope! Professors should ban that book that tells us that opium, codeine and other narcotics are obtained from poppies! Beware! or we'll have a generation of "hop heads".

It is a pity that we still have some old foggy who are so bigoted and narrow minded as to prevent the teaching of all that is known to science.

Finding fault with the experiment in fermentation is as much as to say that the teaching of fermentation and other scientific processes that lead to the manufacture of poisonous and dangerous substances should be prohibited. Well, why not abolish chemistry? If this keeps up our State will be as bad as Tennessee.

HONESTY

A well worn saying is the one quoted, "Honesty is the best policy". The more experience a person has, the more he realizes the truth of this saying.

Honesty is an easy virtue to lose and sometimes a hard one to keep. You may start off the path of honesty by deceiving others on minor things or by committing other minor criminal offenses, with apparent success. The temporary success will prompt you to enter the field of swindling or thievery on a larger scale, only to be caught at the end.

But once a person with good character squeezes out of trouble into the straight and narrow path of honesty he fully realizes that honesty is more than ever the best policy.

Course in Canoeing

The University of Missouri offers a course in canoeing, probably so that the student will learn to paddle his own.

Education in the United States

Most of Our Writers and Savants are New England Men

Education in the West Took Firm Hold After Civil War

It was in about the year 1637 that the first public school was founded in America. Our forefathers fully recognized its importance, and it is interesting to note the important role the schools have played in the progress of our country since that time. By merely reviewing superficially the progress of educational institutions in different sections of the country, we can easily perceive the important part that it has played.

The New England Colonies, owing to their more centralized and less diffused population, had made much more progress in the spread of learning and the establishment of educational institutions than had the South. New England in comparison with the South had produced by far a greater number of literary writers and men of learning whose much needed leadership added tremendously to the use and development of our nation.

More Illiterates in East?

Just a short period before the Revolution and continuing after it, the Middle States seemed to have become infected by the contagious educational spirit of New England.

Up until the Civil War, education both primary and advanced was confined to these sections of the country, and it was not until after the termination of this great conflict, and after the extension and formation of our present boundaries that education began to take a firm hold in the West, Southwest, and the Northwest. At the present time it cannot be said that their system and facilities of education are inferior to those of other sections of the country. Illiteracy among the Westerners is far less than among the Easterners. It is also interesting to note, that partly as a result of this fact, they have a much firmer control over their governmental functionalities than have the Easterners.

Success of Government Depends on Education

Surely the success of our form of government depends immensely, if not basically, upon the efficiency and adequacy of our educational system. It furnishes the means for developing the capacity of a people; and consequently, the greater the means the greater the possibilities for developing to the utmost the capacities of a people and ultimately the capacity of the nation.

Now that our educational system is fairly well established over the country and performing a most vital function in its existence, let us not be contented, and deceived into thinking that it needs no further improvement and modification; but let us rather work incessantly and diligently toward perfecting it to such fineness as will make it the most incomparable system of education that was ever known to mankind.

—A. Dubiske.

For Our Members!

There will be a meeting of the Lithuanian Students' Association of America Sunday, May 9th, 1926 at McKinley Park Hall, 39th and Western Ave. at 2:00 P. M. This will be an important meeting for every member and will be for members only. It is absolutely essential that all members be present, and please be punctual. Students graduating this June are especially asked to be present.

LITHUANIA

Lithuania is a region in Western Europe which in the Middle Ages constituted an independent realm and whose history is closely connected with that of Poland, in whose dismemberment it passed mainly to Russia. Lithuania had different boundaries at different periods. At the close of the eighteenth century it extended an area for about 100,000 square miles. A great part of this region was covered with forests and marshes, and the soil was very unproductive. As the Lithuanians had no fortified towns to be captured, and as the woods and marshes were almost impassable, the country remained practically independent.

The people were little advanced in civilization and had no central government until the latter part of the Middle Ages. They clung to their pagan beliefs and practices, and it was only about the beginning of the fifteenth century that Christianity was established, the nation accepted the Roman Catholic faith. Early in the thirteenth century one of the chiefs, named Ryngold, is reported as having instituted a central government; the first central historical character, however, is his son, Mendow, who reigned from 1251 to 1263. From about 1486 Lithuania and Poland had separate rulers, a loose political union existing between the two countries. From 1501 they had a common sovereign, and in 1569 the Diet of Lublin decreed the permanent union of Poland and Lithuania into one common-wealth, to be governed by an elective king.

Their chief priest, Krive-Kriveyto (the judge of the judges) under whom were seventeen classes of priests and elders, worshiped in the forests; the Waidelots brought their offerings to the divinities at the foot of oaks; even now, the veneration of great oaks is a widely spread custom in the villages of the Lithuanians, and even of the Letts.

The Lithuanians are well built; the face is mostly elongated, the feature fine. The very fair hair, blue eyes and delicate skin distinguish them from the Poles and Russians. Their dress is usually plain. Their chief occupation is agriculture. All the Lithuanians are known for their skill in cattle breeding. The men are largely husbandmen, wagoners, and woodsmen.

—H. Tumavich.

Self trust is the first secret to success.

Thought is the wind, knowledge the sail, and mankind the vessel.

Our Short Story

The Jewel Of Namaisevar

—Vladas Jurgelonis.

Synopsis

Ramsay Gilleran and Georges Alcocke, two Oxford students took a trip to Egypt. While at Lady Susan's home they visited some restored Egyptian temples. By accident they came across an unknown tomb in which they discovered a mummy. On the body they found a ring with a wonderful inscribed jewel together with a scroll of papers with curious writing. This they could not read so they decided to take it to Georges uncle who is an authority on Egyptology and have it deciphered. Now on with the story.

Chapter III.

Peter Leslie was an absent minded man as all old professors usually are. Once he would get started studying and pondering over his hobby and practically his life work, he would forget all, even sleeping and eating. If it wasn't for the faithful care his old housekeeper gave him he would be long ago buried in his home with his studies.

It was this particular evening that professor Leslie was reminded of the visit of his nephew Georges and another young man. Martha said that they had promised to return at seven.

"Um, um, Georges Alcocke, eh?" he murmured as he retired in the deep comfortable arms of his favorite Morris chair and lounged in front of the fire place smoking drowsily and awaiting the arrival of his nephew and friend. About the seventh puff there came a knock at the front door followed by footsteps in the hall, then a tap at the door. "Master George and friend to see you sir," introduced Martha.

"How do you do my boy? Come in. Come in."

"I'm all right, thanks uncle; and you?"

"Oh, I'm as fit as a fiddle—rather an old fiddle though."

"That's good uncle. But I'm forgetting this, my friend Ramsay Gilleran, who has been with me to Egypt?"

"What the Gillerans of Wiltshire? Yes? Why I know your father well. Sit down, both of you, and make yourselves comfortable. There is some tobacco; fill your pipes."

"Well how did you leave Ramsay? I suppose you went the regular tourists route, pyramids, sphinx, temples, the guides told you."

"Oh, no uncle on the contrary we investigated all by ourselves and we certainly came across an adventure, which is partly the reason we are here now."

"Adventure eh? Don't tell me you were thrown off one of your donkeys."

"No, we were not thrown but I will say that it was on account

of a donkey that we found what we did."

So Georges described how the donkeys fore legs sank into the ground and when he and Ramsay attempted to pull the donk out how the ground caved in disclosing a passage six feet deep. He also told how they found the tomb and upon opening the sarcophagus found the ring and the papyrus with the curious writing.

"And if this is all true," asked the professor, "where is the ring with the blood red stone and the papyrus?"

"This is the ring, and the papyrus," said Georges as he displayed the treasures.

"One minute! Did the wall you broke thru show signs of having been broken thru before? I ask this because the Egyptians and Greeks fix up such tombs for the purpose of humbugging tourists. Also did any donkey boy direct you to the spot?"

"No uncle the wall was soundly built with apparently the original seal. We did not have any donkey boys with us. We found the place purely by accident."

"Good," said the professor, "now let me see the papyrus."

He examined it carefully with knitted brows. "Strange," he said, "quite strange. I expected Hieroglyphics or even Coptic, but early Arabic! If this is genuine it has every appearance of being an important find, but this thing requires close study."

"As far as I can see the characters are Arabic probably about 300 A. D. I must translate it, my boy, I must translate it if it takes the rest of my life. You leave it with me and I'll see if I can decipher it and if I don't, I don't know who can. I'll take the greatest care of it and when I find out what it is about I'll send you a line and you and your friend Mr. Gilleran, if he will, shall come and hear what I make of it."

"Yes uncle, that will be delightful we shall surely be here. And the ring, do you think it is a ruby?"

"Yes, most probably, and it surely is a beautiful stone."

So after a few pipefuls the young men left, leaving the ring and papyrus in the care of Professor Leslie. They were already wondering anxiously when they will here from the professor.

It was three in the morning before the old gentleman went to bed and the last words he said were, "Most extraordinary!"

(To be continued)

MANIACS!

In this world there are all kinds of maniacs, but, may I never become like this:

It is twelve o'clock at night. My eyes are tired and my body is even more so. Yet, I cannot go to sleep until about two o'clock in the morning.

Next day in the afternoon, my friends invite me to go to a movie with them. Ah! but I mustn't. I must go home and sit some more, far into the night. And every day and night like this!

Now you should study and study much. However, when it comes to study, alone, and nothing else, then the person's a maniac.

Partake of everything that life holds out to you, and not just toilsome hard study, alone. Seek just a little fun and be wise and happy. Don't be a maniac!

—Frances. S.

Laziness grows on people; it begins in cobwebs, and ends in iron chains.

Short Story Contest

Readers! Here is a chance for you to show your ability in writing stories. The Students' Corner is starting a short story contest. You don't have to be a member to be eligible to enter this contest. Any interested reader of this "Corner" may enter.

The story may be of love, mystery, adventure — anything the author chooses, but it must be original and must not have been published before in any publication. The story must not exceed 2000 words.

So, readers, don't delay a minute, but write and send it to the editor, Julius Rakstis, 4435 S. Washtenaw Ave. The contest closes June 10th. Hustle up! Do your best.

Students vs. Professors
Duel

The professors and students of the New York university are having a duel of questionnaires. The professors claim that all students should know the answers to the following:

"What is the pyramid of Gizeh?"

"How many bath tubs are there in New York?"

"What is the difference, if any, between an economic crisis and a panic?"

"Does a woman button clothing left or right, or vice versa?"

"Which end of the cow gets up first?"

The students in reply ask the professors the following:

"How high should a co-ed's skirts be?"

"Name the Ten Commandments."

"Why did people go to Montreal before 1919?"

"Who was Vice President of the United States in 1835?"

"Define and give the origin of moral turpitude?"

"What is the derivation of the Charleston?"

"How many kinds of cock-tails are there?"

"What do you know about love?"

PALS

At two we shared each quart of milk,

At six our tops and toys;

At ten we shared our roller skates,

The best of plays as boys.

I loved that kid with all my heart,

He loved me too I learned,

At eighteen—swore we'd never part,

Till "Red Hot Mamas" burned.

As time flew on our love increased,

For him I'd gladly die,

We swore that nothing on this earth

Could break our friendly tie.

Our lives ran smoothly till last week,

He left me in the lurch,

I'm looking for him everywhere,

And won't give up the search.

I'll have to find him very soon,

My brain is in a whirl,

I'll make him die a thousand deaths,

THE DAMPHOOL STOLE MY GIRL.

—As Ever.

NEWS AND NONSENSE

By Wm. Mack, Jr.

It has been observed that summer usually follows spring and so do weddings. If that "little bird" told me the truth then one of our students is going to have the parson tie the nuptial knot.

That member will soon promise to

Love, Honor and obey.

We wondered why Jay looked so different till we noticed that he had more than his hair clipped when he last visited the barber. Bet he fell asleep in the chair. But summer is here and his lip needs no more protection from the cold.

Anybody want this job? Yes, Spring Fever.

EDITORS NOTE:

If you saw Bills lips you'd say it's more than spring fever. He claims that those blisters are "cold sores" caused by "wind" but I'll bet he called on his Manistee girl friends while in Michigan last week.

And Josephine Rakstis had her hair bobbed. Now wacha tinka dat? Did the barber find it necessary to administer chloroform Jo?

1st Stud. "Did you see that good looking waitress in that 'Hash House'?"

2nd ditto: "That reminds me that I want a coffee and. Let's go back."

No Jewel Lee Karvelelis is not a pet name for cow. It's a cow doll (Karvelelis).

J. C. and A. K. were once not only bosom friends but hip friends as well. Now they're both trying to get 3337 R.X. Which do you prefer Helen, brains or beauty?

Tom: "Wacha laffin at? Ain't 'Perculator' the right name for the movin' stairs?"

Dick: "No ya sap its 'Estimator'."

Harry: "Both you dumbells are wrong. It's 'Excavator'."

The best thing to slip on after a bath is the soap on the bathroom floor.

Just a word to remind you to remember not to forget to remember your best girl. The one who said she loves you and has proved it a million times. The one who has sacrificed much and would gladly die for you if necessary. She's the "best little girl" in the world, an angel on earth, the one you would have married if your dad had not beat you to it. Sunday is Mother's Day and the least you can do is REMEMBER her, the ONE pal you can depend on when the rest of the world don't want you and the best of your friends turn you down. Remember Mother.

How vain is learning unless intelligence go with it!

Moksleivių Keliai

Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje Organas
Eina kartą savaitėje.

REDAKTORIUS:

J. LAPAITIS, 1739 South Halsted St., Chicago, Ill.

J. LAZDAUSKIS, Pirm., 11256 So. Bishop St., Chicago
K. J. SEMASKA, Rašt., 1834 Wabansia Ave., Chicago.
J. URBONAS, 12d., 5806 So. Peoria St., Chicago

ASTRONOMIJA

MĖNULIS

Kada mes palyginame mėnulį prie saulės, tai mėnulis tereikia mažytį tasekį prieš milžinišką saulės kamuolį. Bet mėnulis prie žemės yra taip arti, kad abu tuodu dangaus kūnai mums išrodo vienokio dydžio. Paprastai mėnulis esti tokia atstume nuo mūsų, kad jis ne mažiau, ne daugiau gali užstoti mums saulę. Bet per metų metus tyrinėjant saulės užtemimus buvo pastebėta, kad buna atsitikimų, jog visiškai saulės užtemime mėnulis nepajėgia visos saulės šviesos užstoti. Pasitaiko, kad saulės pakraščiai yra matomi. Bet buna ir tokių atsitikimų, kad mėnulis gali užstoti biskį daugiau negu visą saulės šviesą. Tokia atsitikime mes turime visišką saulės užtemimą. Tas parodo, kad kaip mėnulis, taip ir saulės atstumas nuo žemės įvairuoja.

Mėnulio užtemimas, kaip mes jau pirmiau sakėme, atsitinka tada, kada saulė, žemė ir mėnulis yra tiesioje linijoje. Kada saulės yra iš vienos pusės, mėnulis iš kitos, o žemė tarpe, tai žemė užstoja mėnuliui saulės šviesą ir mėnulis aptemsta. Mes neabejojame, kad kiekvienas skaitytojas mėnulio užtemimą yra matęs. Jeigu mėnulis savo šviesos neturi ir jis įeina į žemės šešėlį, tai išrodo, kad jis visiškai turėtų iš mūsų akių pragaišti. Bet kiekvienas mėnulio užtemimo tēmytojas žino, kad to neatsitinka. Kada mėnulis pradeda užtemti, tai nors ir ne taip aiškiai, bet yra matoma ir jo užtemdytoji dalis. Iš kur tai mėnulis už šviesą gauna? Neapsipazinusiems su astronomija žmonėms toks reiškinys gali išrodyti keistas, bet astronomams daug apie tai galvoti neprisiėina. Laikie visiško mėnulio užtemimo jis yra nors ir ne aiškiai matomas todėl, kad žemės atmosfera įlenkia saulės šviesą į žemės šešėlį. Kas yra tēmyto mėnulio užtemimą, tas žino, kad mėnulio užtemdytoji dalis nėra balta, bet paraudonavusi, kas labai prilygsta vario spalvai. Taip yra todėl, kad ta šviesa, kurią laikie savo užtemimo mėnulis gauna nuo saulės, yra perėjusi per nepaprastai storą žemės atmosferą. Tokį reiškinį gali pastebėti kiekvienas skaitytojas čia pat ant žemės. Neatsižvelgiant į tai, ar saulė teka, ar leidžiasi, ar esti virš mūsų galvų, įnauoalatos šviečia vienokių skais-tumu. Bet juk kiekvienas žino, kad saulei tekant arba nusilei-džiant įnau pasidaro raudona. Tas atsitinka ne todėl, kad saulėje būtų įvykę permainų, bet todėl, kad jai tekant arba nusilei-džiant saulės šviesa turi pereiti kur kas storesnę atmosferos sluoksnį negu vidurdienį, kada įnau yra virš mūsų galvų. Prie tam tikro atmosferos stovio rytą arba vakarą saulė padaro tokį pūkių reginį, kad mes jokiū būdu negalime atsidžiaugti. Kiekvienas iš mūsų yra žinoma, kad aštant, kada saulė horizonto dar nėra pasirodžius, tai tiesioginės saulės šviesos mes negauname, o betgi šviesos jau mes turime. Astronomai turi ypatingo sma-

gumo tyrinėti saulės šviesą su spektroskopu tada, kada saulė yra arti prie horizonto (ryte arba vakare). Saulės spektroje jie pastebėti žymias permainas, kurias padaro šaltos dujos arba žemės atmosfera. Nereikia pamiršti, kad laikie mėnulio užtemimo saulės šviesa turi pereiti du syk storesnę atmosferą, negu mes ją gauname ryte arba vakare.

Kalendoriai paprastai visiems metams iš anksto paduoda dieną, valandą ir minutę, kada mėnulis užims. Tokiems padavimams galima pasitikėti, nes astronomai mėnulį studijuoja jau per keletą šimtmečių. Astronomai šiandie gali pasakyti ne tik praeituosius mėnulio užtemimus, bet taip pat gali pasakyti kur, kada ir kiek mėnulis užtems prieš daugelį metų ateity. Kol matematikos mokslas dar nebuvo pakankamai išsibulfinęs, tai senovės astronomai turėjo daug vargo nužymėjimui mėnulio užtemimų ateity. Bet kada pradėta daryti užrašai visų praėjusių mėnulio užtemimų, tai pastebėta, kad tam tikrais laikotarpiais įvyksta visai panašūs mėnulio užtemimai. Reikia pasakyti, kad šiemet įvykę mėnulio užtemimas neturi panašumo su įvykusiu mėnulio užtemimu perėjais metais, ir įvykstantis mėnulio užtemimas sekamais metais neturės panašumo su įvykusiu mėnulio užtemimu šiais metais. Veik panašūs mėnulio užtemimai pasikartoja kas 6,585 1/2 dienos (biskį daugiau ne 18 metų). Puikus mėnulio užtemimas įvyko 1881 metais. Jeigu atskaityti 6,585 1/2 dienas arba 18 metų, tai mes ateiname prie 1863 metų. Jeigu jūs paimsite tų metų kalendorių, tai surasite, kad tais metais įvyko toks pat mėnulio užtemimas kaip ir 1881 metais. Tais pačiais metais (1881) įvyko keturi skirtingi mėnulio užtemimai. Jeigu skaitytojas prie tų metų pridės 6,585 1/2 dienas arba 18 metų, tai jis gaus 1899 metus. Čia vėl užtenka pažiu-rėti į tų metų kalendorių, idant išitikintis, jog tais metais buvo visai panašūs keturi mėnulio užtemimai. Tokiu pat būdu senovės astronomai nuspėdavo mėnulio užtemimus. Šiandieniniui astronomui tokio mėnulio užtemimo apmokymo daryti netenka, kadangi jis tam tikslui pavartoja matematikos mokslą, kurs yra daug teisingesnis ir kuriam astronomas gali pasitikėti.

Keletas šimtų metų atgal, kol dar inžinierijos mokslas nebuvo išstobulintas, mėnulis loše nepaprastai svarbią rolę jurininkystėje. Išvažiavę į vandenynus jurininkai yra priversti praleisti keletą savaitę arba net ištisus mėnesius, kam jie nieko daugiau nemato kaip tik be jokio pėdsako vandenyną ir dangų. Tais laikais mėnulis jurininkams tarnavo kaip kelrodis ir kaip laikrodis. Tais laikais mėnulio kelionė tarp tam tikrų žvaigždžių jurininkai taip gerai žinojo, kad jie žiūrėdami į mėnulį galėdavo pasakyti visai teisingą laiką. Šiandie mechaniškoji inžinierija yra ant tiek išvystyta, kad jurininkai vaduojasi mašinų pagalba.

(Būs daugiau)

KLIUDŽIAU

Tai buvo nedidelė balta katytė. Jos menkas suliesėjęs kūnelis visas drebėjo nuo šalčio ir baimės; jos plaukai, nuo lie-taus sušlapę ir purvais apskre-čė, visi kabėjo sustyrę ir pasi-šiaušę. Radau aš ją lauke, pa-tvoryje pritūpusią, susirietusią, nelaimingą. Mane pamačiusi, ji taip gailėstingu balsu sukni-au-kė ir pažūrėjo akimis, kuriose švietė ir baimė ir viltis. Ji bu-vo dar visai visai jaunutė, bet tokia sudžiūvusi. Gal ją atėmė jos motinai žmonės; gal jie pir-ma norėjo ją įdėti maišuiukan ir nunešę į upę įmesti vande-nin, bet paskum nunešę lau-kan, pametę patvorin, kad ji neberastų namų ir nudvestų kur badu (tarp žmonių jau ne-bebuvo jai vietos); gal jau ne-be pirmą dieną ji čia išalkusi ir sušalusi tupi...

Bet kas man darbo! Juk ji niekam nereikalinga....

Ir apsidžiaugiau, kaip apsi-džiaugia pamatęs kiškį medžiok-lis. O aš juk jau buvau apsitai-sęs. Ant pečių turėjau persidė-jęs lanką, rankoje nešiau strė-lės: tariausi esąs tikras Ame-rikos tyrliaukių gyventojas, Ku-perio aprašytas. Nors buvau tik antrosios klasės mokinys, ta-čiau jaučiausi milžinas esąs, kurs, rodės, ir vilkų gaują su-sitikęs neišsigastų.

O čia buvo tik maža sudžiū-vusi katytė... Atmatavęs dešimtį žingsnių, atsistojau, nusiėmiau nuo pečių lanką, įtempiau strėlę ir pradėjau taikinti. Skurdžiomis aki-mis žiūrėjau į mane nelaimingas gyvūnelis, tarsi klausdamas, ką aš darau... ir laukė.

Strėlė sudžimbė ore, ir pa-načiau, kaip katytė staiga per-virto kūlio, skaudžiai skaudžiai sukniakė ir pradėjo styrenti kojųtėmis...

Kiludžiau. Kaip tikras me-džioklis, priėlikiau artyt, bet ūmai pajutau širdyje šaltį ir apsisistojau nustebs: katytės veidas buvo neapsakomo skaus-mo pervertas, akys primerkto; ji iš visos dar likusios galios pasistengė atsistoti ant pirmu-tinių kojųčių ir pradėjo šliauž-ti, vilkdama žemę savo kūnelį; kartu vilkosi įlindusi jos krūti-nėn strėlė, o iš žaidžios didelais juosvais lašais lašėjo ant smėlio sukrekęs kraujas.

Nusiminęs, nebežinodamas kas daryti, atžargaria ranka nu-mečiau lanką ir strėles ir ne-atsigreždamas parlėkiau namo. Širdyje jaučiau skausmą ir sun-kumą: tarsi didelė didelė našta slėgė krūtine.

Tik trečią dieną drįsau išeiti laukan: katytė gulėjo aukšti-ninka, nebegyva. Čia pat prie jos buvo numesti lankas ir strė-lės. Nutvėręs nuo žemės lanką ir strėles sulaužiau ir šipulius ir toli išmėčiau po lauką. Tik nedrįsau išimti strėlės, kuri bu-vo įsislurbusi katytės krūtinėn ir dabar styposjo atsikišusi.

Tatui buvo vienatinis mano amžyje šūvis. Bet... laimingas: aš jį ir ligi šiolei tebenešioju savo krūtineje...

J. Biliūnas.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

PO TALKOS

Mergos miega — nebijokit, Tykiai, vyrai, nekvatokit! Visos basos — pakutenkim, Tiktai drąsiai visi šokim! Kas ant šieno, kas šiauduose, Viens su Ona, kits Antuose Glamonėjas išsijuosė, Kaip gi tu čia nesijuoksi! Siene kapstos kojos, kasos, Kur pakliuva, — ten tšos. Petras, Jonas ir Pilypas Prie armonikos prilypo. Kai atėjo senis Pošius, Buvo piktas kaip Judošius. Degutu kai užmojojo, Net be kelnų išvejojo, M. Šileikis.

V. K. Račkauskas

KALVIS

[Fantazija]

Kala kalvis gelžį-plieną, kala naktį, kala dieną, ir bekaldamas dainuoja, dumples mindamas rymuoja, kad bu! kalviu yr' gerai kalvis sau gyvena ramiai.

Bum-dan-dan! Blizga žaidžios kiaurą dieną, kaitin' galžį, kaitin' plieną... Dumples pučias, yt koks ponas tuoj ir plienas bus raudonas — kalvis kal iš jo kardus, mat, imtynės veikiai bus!

Bum-dan-dan! Būriai elgės' jo tetušis — baudžiavos jis kausė "dušias", bet šis taiso tėvo klaidą — ir jo giesmės poną baido, nes jis kardui tik dainuoj', bedainuodamas dunduojo:

Bum-dan-dan! O vis ponai nesiliauna ir muzikai kailį mauna! Išnaudoja jie vargdienį, kad tik kaulai liekas' vieni... Ir kankin' ji visados bnisys laikai baudžiavos!

Bum-dan-dan! Tad dainuoja sau kalvelis: "Dailus mano bus kardelis — asmenėlė bus plieninė, rankenėlė — sidabrinė, puikiai mano kardas kirs, daugel ponų nuo jo mirs!"

Bum-dan-dan! Gana jiems jau viešpatauti, musų spēkai sau tik krauti, daužyt' galvas darbininko, ir penėtis sau už dyką! Kardas gal padarys — visus ponus išžudys!

Bum-dan-dan! O jei ponas nor' gyvuoti — tur' vargelį pažinoti, te ein duoną sau gaminti: rugius pianti, linus minti, te papučia jis anglis, te pagono kibirkštis.

Bum-dan-dan! O dabar — kas per dagynė?! Ponia vaikšto sau šilkinė, ponas pučias, pilvą stato, kas po kojų, — neprimato, vargšui užlip ant kulnų, tartum spitras, be akių!

Bum-dan-dan! Ei, kardeli, balandėli, mano darbe, prakaitėli, dykaduoniams kirs per sprandą, kirs per kaktą, kirs per žandą, te lenk' galvą prieš darbus, kel' kepurę prieš vargus!"

Bum-dan-dan! Kala kalvis gelžį-plieną, blizga žaidžios kiaurą dieną — dumples pučias, it koks ponas, tuoj' ir plienas bus raudonas, iš jo kalvis kal' kardus, mat, imtynės veikiai bus!

Bum-dan-dan!

Naujienų Ekskursija

Jau tik kelios dienos liko prisirengti, nes iki 8 d. Ge-gužio turi visas but pri-rengta ir laivakortės pri-duotos Laivų Kompanijai. Kitaip gali pritrukti vietų ant laivo. Todėl nesivėlinkit su užsakymais kambary. Prie pirmutinės progos at-silankykite į Naujienų ofi-są, kuris yra atdaras nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. NAUJIENOS (GALAS)

DABAR JUS
GALITE GAUTI

Edelweiss

KURĮ JUS
LABAI MEGOTE SENIAU

Jis yra kaip tikrai tikras alus tik be alko-holiaus jame.

Mes žinome, kad mūsų draugai atvažiuavę iš kitų šalių labai pageidauja alaus nuo to lai-ko kaip ši šalis įstatymais uždraudė parda-vinėti jį septyni metai atgal ir padarė negalimu mums išdirbinėti jį.

Mes bandėm per visus tuos metus padaryti alų kurio skonis būtų taip geras ir užganė-dintų kaip senas alus, ir dabar mes žinome. kad šis Naujas Alus yra visais atžvilgiais taip geras, kaip Senas Alus buvo.

Jūs galite gerti stiklą šio Naujo EDELWEISS Alaus ir juoktis iš džiaugsmo, nes jis turi skonį tikro alaus ir tas pačias putas, kaip ir Senas Alus budavo turi.

Schoenhofen Company

Jūs galite greitai pažinti Naują EDELWEISS su Raudona Kepuraitė ant butelio. Pirkite nuo savo roserninko arba delika-tesen, arba pasaukite Canal 2000. — Dežė Nau-jo EDELWEISS yra vi-suomet gatava dėl jus.

Peter & Thurner
President, Schoenhofen Company

Kas veikiama musų kuopoj

Literatinis vakarėlis

Iš šalies žiurint lyg ir nepa-stebijama Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje veiki-mo, neskaitant organo, kuris reguliariai išėina. Vienok mu-sų moksleiviai veikia. Jie jau daug dirbo rengdami viešas paskaitas, diskusijas ir savo mūširinkimuose visada ne ma-žiau kai po pusę valandos tu-rėjo paskaitas.

Balandžio 24 d., M. Šileikio studijoj įvyko LMSA. 2 kuopos mingas. Be kuopos mi-tingo buvo atlaikytas dar ir Centro Valdybos mingas, ku-ris tarp kito ko nutarė pa-skelbti LMSA. Seimą rugėjo mėnesio pabaigoje.

Kuopos mingas irgi buvo skaitlingas. Tarimų raštinin-kas neatsilankė. Jau kelinta savaitė kaip jis serga. Tarp kita ko buvo nutarta surengti literatinį vakarėlį. Šį pavasarį musų kuopoj nebus narių, ku-rie baigs profesijos mokslą, ta-tai nebus nė taip vadinamo "Graduation bankieto". Bet turėsim viešą literatinį vaka-rėlį gegužės mėnesyje, kada vi-si studentai bus alleidžiami iš mokyklų vasaros atostogoms.

Literatinio vakarėlio progra-mą išpildys patys studentai. Programas bus labai įvairūs, nes užsiregistravo net aštuoni studentai, kurie darys trumpus pranešimus iš įvairių sričių li-teratūros, taigi: meno, gam-tos, poezijos ir kitų.

Tapo nutarta vasaros laiku surengti išvažiavimą giriose ir turėti "open forum". Raporta-vo kuopos valdyba, kad neuž-gio bus surengta draugiška va-karienė namuose. Vakarienę galės dalyvauti studentai ir jų draugai. Paskaitų komisijos raportai parodė, kad abejos pa-skaitos buvo sekmingos. At-einantį rudenį kuopa mano rengti daugiau paskaitų, negu ji rengė šią žiemą. —Narys.

JODINA

[Tincture of Iodine]

Jodina yra visiems gerai ži-nomas vaistas, kuris yra var-tojamas nuo mažų sužeidimų. Bet kaip ir iš ko tas vaistas pa-darytas, tai mažai kas težino. Gal but, kad iš to mano rasi-nėlio skaitytojai truputį dau-giau susipažins su tuo taip svarbiu vaistu.

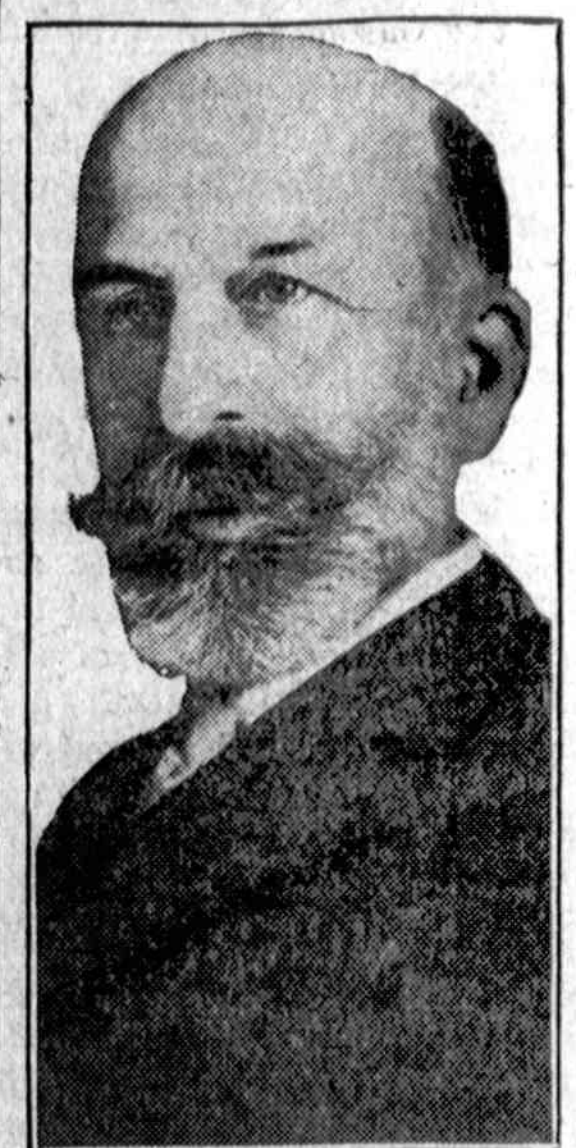
Jodina yra vienas iš svar-biausių vaistų medicinoj. Tas vaistas išrastas apie 1811 m. Jį gaminama iš jurių augalų, kurie randasi Škotijos ir Ire-landijos pakraščiuose. Jurių au-galai arba maurai išgriebiami iš vandenio, sudžiovinami ir deginami. Tų augalų pelenuose randasi jodina. Tuos pelenus chemišku būdu sujungia su manganesės dioksidu ir sierine rūgščia (sulphuric acid). At-skiria iš pelenų ir gauna che-mišką formulą I₂. Čia paduodu kaip chemišku būdu jungiant elementus gaunama jodina: 2KI + M²O + H²SO⁴ = K²SO⁴ + M²SO⁴ + 2H²O + I₂. Tą mišinį sub-limuoja arba paverčia į garus. Atausus jodina kristalizuojasi tai nebus nė taip vadinamo "Graduation bankieto". Bet turėsim viešą literatinį vaka-rėlį gegužės mėnesyje, kada vi-si studentai bus alleidžiami iš mokyklų vasaros atostogoms.

Literatinio vakarėlio progra-mą išpildys patys studentai. Programas bus labai įvairūs, nes užsiregistravo net aštuoni studentai, kurie darys trumpus pranešimus iš įvairių sričių li-teratūros, taigi: meno, gam-tos, poezijos ir kitų.

Jodinos tinktura padaroma ištarpinant jodiną I₂ 7% su kolio jodina, KI 5%, alkoholio 83% ir vandens 5%.

Jodina paprastai yra raudona skystimas; tą skystimą už-tepus ant odos pasilieka ruda spalva. Jodiną galima padaryti bespalve, įdedant į ją mažą da-lyį sodium hyposulphite drus-kos. Ta druska sunaikina tą raudoną spalvą ir jodina buna bespalve. Bespalvė jodina turi tą pačią medikališką vertę kaip ir raudona. Bespalvė jodina kartais yra patogesnė vartoti, kadangi ji nepadaro ant odos rudos spalvos.

Jodina yra geras vaistas nuo suputimų (sutinimų). Tiktai jodinos užtepus ant suputimų nereikia apvinioti tas vietas, kur jodinos užtepama. Apvinioti-

[Pacific and Atlantic Photo]

Prof. Albion W. Small, buvęs Chicagos universiteto sociologi-jos departamento dekanas, nu-mirė nuo širdies ligos kovo 24 d. Jis buvo gimęs 1854 m. Buckfield, Me.

jimas arba aprišimas po užte-pimui jodinos padaro dideles žaizdas, kurios išrodo lyg būtų nuplikyta su verdančiu vande-niu, ir žaizdos tada ilgai negy-ja. Jodina taipgi yra pavojin-ga vartoti del didelių žaizdų. Ant didelių žaizdų nereikia dė-ti jodino, bet reikia greitai kreiptis pas gydytoją; jis žino ką daryti su žaizda.

Jodina yra geras namuose vaistas, bet kartu yra labai pa-vojingas. Reikia jodiną laikyti labai saugioj vietoj, kad kas per klaidą jos neišgertų. Jodi-na yra didelė nuodai, jei ją kas paima į vidurius. Jei kas per klaidą paima jodino, tai nieko nelaukus, tai ypatai reikia duo-ti gerti krakmolą sumaišius su vandeniu ir tuojaus šaukti dak-tarą; taip darant galima žmo-gaus gyvastį išgelbėti. Su jo-dina reikia būti visada atsar-giam. —Šakotas.

